

[Henning Hasle.]

Straffen saa ogsaa maa være eksemplarisk. Jeg tror, det er dette Synspunkt, som er den højtærede Justitsministers, men jeg vil gerne bede den højtærede Minister udtale sig om, hvorvidt denne Opfattelse er rigtig. I adskillige Tilfælde er Livsstraf foreskrevet, eller i hvert Fald hjemlet, sammen med Fængselsstraf indtil paa Livstid. Jeg billiger fuldt ud, at Dødsstraffen indføres for disse meget grove Forbrydelser, og jeg har egentlig aldrig været Tilhænger af, at Staten helt gav Afkald paa denne Straf som en *ultima ratio*.

For en Del Aar siden rejste min politiske Ven, det ærede Medlem Hr. Kristen Amby, her i Tinget Krav om, at der skulde afholdes Folkeafstemning om, hvorvidt Dødsstraffen ønskedes genindført. Mit Standpunkt var dengang, som det er nu, at Straffen burde findes i vor Lovgivning, men kun anvendes i ganske særlig kritiske Situationer for Landet, medens man i øvrigt burde følge den sædvanlige Benaadnings-Praksis. Det vilde have været heldigere, om vi havde haft denne Straf hjemlet i Borgerlig Straffelov, da det nu alligevel viser sig, at vi ikke kan undvære den.

I Bemærkningerne til Lovforslaget skriver Justitsministeriet, hvad jeg med den højtærede Formands Tilladelse gerne vil citere:

„Straffeloven forudser vel, at Landet kan komme i Krig, men den langvarige Besættelse af Landet ved en fremmed Magt og det Forhold, at Besættelsesmagten søgte at vinde Tilhængere blandt Landets Borgere, medens Flertallet af Borgerne indtog en mere og mere fjendtlig Holdning over for den, har man ikke kunnet forudse.“

Disse Bemærkninger kan jeg i og for sig tiltræde, men jeg vil gerne understrege, som det ogsaa fremgaar af det, jeg har citeret, at Borgerlig Straffelov jo har forudset, at vi kunde komme i Krig, og at der under Krigen kunde dukke Forræderi op. Da dette nu viste sig at blive Tilfældet, blev man klar over, at det var forkert, at Dødsstraf var afskaffet for Forræderi. Dette giver mig Anledning til den Bemærkning, at Straffen for visse grove Arter af Forræderi — Straffelovens §§ 98 og 99 og en enkelt Paragraf til — ogsaa i den normale borgerlige Straffelov bør være Dødsstraf, og en saadan Ændring bør ske, naar Valg er afholdt og Tiden dertil er inde.

Jeg har nu omtalt Straffen. Det kan maaske heroverfor være paa sin Plads at nævne, hvad der *ikke* er strafbart efter

denne Lov. Det er ikke strafbart at være eller at have været Medlem af det nazistiske Parti eller en nazistisk Organisation. For sin blotte politiske Overbevisning kan ingen straffes, og saadan bør det vel ogsaa være. Her spørges der udelukkende om Handlinger. Hvis de paagældende intet har foretaget sig for at støtte Landets Fjender eller for at skade dets Borgere, er de straffri. Som Yderpunkt hertil staar, at det blotte Medlemsskab af Hipo kan medføre Dødsstraf, og Fængselsstraffen kan ikke gaa ned under 10 Aar.

Jeg glæder mig over, at den højtærede Justitsminister nu har forelagt Folketinget dette Straffelovsforslag. Selve Offentliggørelsen af Regeringens Forslag er af største Betydning for Anklagemyndigheden og Domstolene, idet der nu er et fast Grundlag at gaa ud fra ved Anholdelse og Fængsling. Der har Landet over været en Del Uro og en Del Utaalmodighed over, at Forslaget først fremsættes nu, og jeg vil derfor gerne have Lov til at give en lille historisk Redegørelse for, hvorledes denne Sag har været behandlet, saa vidt jeg har haft Del i dens Behandling.

Allerede i 1944 anmodedes Rigsadvokat Pihl, Civildommer Harald Petersen og Kontorchef Herfelt om at udarbejde et Udkast til en ny Straffelov. Samtidig, eller maaske lidt før, var Frihedsbevægelsen — og jeg forstaar, at det var under den nuværende højtærede Justitsministers Ledelse — gaaet i Gang med Arbejdet, og engang i Januar — Februar forelaa der fra Frihedsbevægelsens Side et fuldt udarbejdet Forslag til en Straffelov og den sig dertil knyttende Retsplejelov. Efter at dette var overleveret den nuværende højtærede Statsminister og den nuværende højtærede Forsvarsminister, bad den højtærede Forsvarsminister det ærede Medlem Hr. Hjerminde og mig om at afgive en Betænkning over Forslaget. Dette skete, og de nuværende højtærede Ministre V. Buhl og Ole Bjørn Kraft anmodede derefter mig om sammen med de førnævnte tre Jurister at gennemse Frihedsbevægelsens Forslag og derefter komme med et Forslag ud fra de Synspunkter, som maatte være vore.

Dette Forslag udarbejdedes af os for Straffelovens Vedkommende i meget nær Tilknnytning til Frihedsbevægelsens Forslag, og der har paa intet Tidspunkt under hvad jeg kan kalde vore „illegale“ Forhandlinger været nogen som helst Divergens med Hensyn til, hvad der skulde straffes, og ej heller med Hensyn til, hvor stor Straffen skulde være. Divergenserne bestod i, at man ikke var enig om, at visse almindelige Bestem-